

Gäller från 2010-04-01

Kort om villkoren för Försäkrad Pension

I försäkringsvillkoren kan du läsa mer om ditt sparande i Försäkrad Pension. Där har vi formulerat de regler som gäller för din försäkring. Det är viktigt för att du och vi ska vara överens om hur din försäkring gäller. Innan "det finstilla" börjar beskriver vi i korthet hur din försäkring fungerar och hur den gäller.

GÄLLER DAGEN EFTER ANSÖKAN

Försäkringen börjar gälla dagen efter att du gjort din ansökan. Du kan ångra dig inom 30 dagar från att du gjort din ansökan.

IN- OCH UTBETALNING

Insättningarna görs vanligtvis automatiskt varje månad från ditt bankkonto. Du behöver ha pengar på kontot den dag vi drar pengarna. Du kan även göra extra insättningar när du vill. Ditt sparande betalas normalt ut från 65 års ålder och tidigast från 55 år i minst 5 år.

FÖRSÄKRAT VÄRDE OCH FÖRSÄKRINGSKAPITAL

Försäkrad Pension har två olika värden, försäkrat värde och försäkringskapital. Försäkrat värde är det värde som du är säker på att få tillbaka när du går i pension vid avtalad pensionsålder. Försäkringskapitalet är det marknadsvärde som ditt sammanlagda sparande har vid varje tidpunkt.

SÅ PLACERAS DINA PENGAR

För en del av dina insättningar köper vi obligationer. Denna obligationsdel växer med ränta på ränta. Detta gör att du säkert får tillbaka dina insatta pengar och är grunden i ditt försäkrade värde. Den andra delen av dina insättningar placerar vi på aktiebörserna via en fond. För att inte ta för stora risker med ditt sparande sätter vi en gräns för hur stor andel som får vara placerad i fonden. När

andelen är för hög säljer vi av en del av fonden och köper obligationer. Det innebär att ditt försäkrade värde ökar.

PENSIONENS STORLEK

Hur stora dina utbetalningar blir beror både på hur mycket du satt in och på värdeutvecklingen. När du uppnår den pensionsålder som bestämts när försäkringen tecknades får du minst det du betalat in plus den värdeökning vi säkrat för dig. Pengarna betalas ut under minst fem år. Du kan ta ut dina pengar från 55 års ålder till aktuellt försäkringskapital.

AVGIFTER

Du betalar en fast årlig avgift och en avgift som beror på försäkringskapitalets storlek.

FLYTT AV FÖRSÄKRINGSKAPITALET

Om lagstiftningen tillåter kan du flytta ditt sparande när du haft din försäkring i ett år. Om du flyttar ditt sparande betalar du en avgift. Beloppet som flyttas är försäkringskapitalet efter avdrag för avgifter och skatter.

DINA FÖRMÅNSTAGARE

Återbetalningsskydd ingår i försäkringen. Det innebär att ditt sparande betalas ut till dina förmånstagare om du skulle avlida. Pengarna betalas ut under den tid som står i avtalet. I första hand är din make/sambo förmånstagare och i andra hand dina barn. Du kan även välja andra förmånstagare inom vissa ramar. Ändring av förmånstagare måste vara skriftlig.

SÅ FÖLJER DU DITT SPARANDE

Information om din försäkring får du via e-post eller på vår webbplats. Ditt försäkringsbesked och dina värdebesked finns tillgängliga via internettjänsten.

Villkor för Försäkrad Pension

Gäller från 2010-04-01

Innehåll

1 Begrepp i försäkringsavtalet	1
1.1 Försäkringstagare	1
1.2 Försäkrad	1
1.3 Förmånstagare	1
1.4 Prisbasbelopp	2
2 Försäkringsavtalet	2
2.1 Försäkringsgivare	2
2.2 Allmänt om försäkringsavtalet	2
2.3 När börjar försäkringen att gälla	2
2.4 Internettjänster	2
3 Inbetalningar	2
3.1 Inbetalning	2
3.2 Placering av inbetalning	2
3.3 Ofullständig betalningshandling	3
4 Förvaltningsformen	3
4.1 Försäkrat värde	3
4.2 Värde vid utbetalning	3
4.3 Avgifter och skatter	3
5 Flytträtt	3
5.1 Allmänt	3
5.2 Flytt till Länsförsäkringar	4
5.3 Flytt från Länsförsäkringar	4
5.4 Försäkringens värde vid flytt	4
6 Pensionsförmåner	4
6.1 Ålderspension	4
6.2 Återbetalningsskydd	4
7 Ändring av försäkring	4
7.1 Ändring av pensionsålder med mera	4
7.2 Återköp	4
7.3 Pantsättning, lån och överlåtelse	4
8 Utbetalning av försäkring	4
8.1 Utbetalningssätt	5
8.2 Åtgärder för utbetalning	5
8.3 Preskriptionsregler	5
8.4 Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser	5
9 Begränsningar i Länsförsäkringars ansvar	5
10 Behandling av personuppgifter	5
11 Vart man kan vända sig om man är missnöjd	6

1 Begrepp i försäkringsavtalet

1.1 Försäkringstagare

Försäkringstagare är den som ingår avtalet med Länsförsäkringar och som är ägare till försäkringen. Övergår äganderätten till annan betraktas denne därefter som försäkringstagare.

1.2 Försäkrad

Försäkrad är den person på vars liv försäkringen gäller.

1.3 Förmånstagare

Allmänt

Förmånstagare är den som försäkringen ska utbetalas till, om försäkringstagaren gjort förordnande om detta. Förmånstagare är om inget annat skriftligen anmäls till Länsförsäkringar, i första hand försäkringstagarens make/sambo och i andra hand försäkringstagarens arvsberättigade barn.

Förmånstagare får inte förfoganderätt till försäkringen.

Förordnande – eller ändring av förordnande – ska anmälas skriftligen till Länsförsäkringar och kan inte skapas eller ändras genom testamente.

Om förmånstagare helt eller delvis avstår från sin rätt, inträder de som enligt förordnandet hade fått beloppen om förmånstagaren varit avliden.

Om förmånstagare i andra hand anmäls och förstahandsförordnande omfattar flera personer ska, om inte annorlunda förordnats, förmånstagare i andra hand inträda i avliden förmånstagares ställe först när samtliga förmånstagare i första hand avlidit.

Om förmånstagare saknas görs ingen utbetalning efter den försäkrades död.

Begrepp i förmånstagarförordnandet

Make: Avser förmånstagare som den försäkrade är gift med. Med make avses även registrerad partner enligt lagen om registrerat partnerskap. Förordnande till make upphör att gälla då mål om äktenskapsskillnad pågår.

Sambo: Avser förmånstagare som den försäkrade sammanbor med på sådant sätt som avses i sambolagen.

Barn: Avser förmånstagare som är den försäkrades arvsberättigade barn. Barnbarn kan inte vara förmånstagare. Barn som inte är arvsberättigade måste namnges för att vara förmånstagare.

Förutom ovanstående personer kan enligt inkomstskattelagen följande personer insättas som förmånstagare men måste då namnges

- före detta make eller före detta sambo
- fosterbarn och styvbarn till den försäkrade
- barn, styvbarn eller fosterbarn till make, sambo, före detta make och före detta sambo.

1.4 Prisbasbelopp

Prisbasbeloppet regleras enligt lagen om allmän försäkring och fastställs av regeringen varje år.

2 Försäkringsavtalet

2.1 Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ), org nr. 516401-6627. Styrelsens säte är Stockholm. Fortsättningsvis kallas försäkringsgivaren Länsförsäkringar.

2.2 Allmänt om försäkringsavtalet

Försäkrad Pension uppfyller de villkor som enligt inkomstskattelagen gäller för pensionsförsäkring. Detta innebär bland annat att kontrolluppgift kommer att lämnas i enlighet med lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

För försäkringsavtalet gäller vad som anges i dessa villkor, i tillhörande handlingar, i lagen om försäkringsavtal, i försäkringsrörelselagen och i allmän lag i övrigt. Svensk lag gäller för försäkringsavtalet.

Länsförsäkringar har rätt att under försäkringstiden ändra dessa försäkringsvillkor och försäkringsavtalet i övrigt om detta är nödvändigt på grund av ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad rättstillämpning. Länsförsäkringar har även rätt att ändra försäkringsvillkoren om ändringen behövs med hänsyn till försäkringens art eller annan särskild omständighet. En ändring kan inte försäkra de garanterade åtagandena som följer av försäkringsavtalet.

En ändring av försäkringsvillkoren träder i kraft en månad efter det att Länsförsäkringar informerat om ändringen eller den tidigare tidpunkt som följer av lag. En ändring som kan ses som obetydlig eller kan anses vara till fördel för försäkringstagarna kan genomföras utan särskild information.

Om ett försäkringsavtal medför särskilda kostnader för Länsförsäkringar vid utbetalning via utbetalningskort eller utbetalning till utlandet, har Länsförsäkringar rätt att ta ut en avgift.

När försäkringen tecknas kan försäkringstagaren ångra sig inom 30 dagar från det att försäkringen börjar gälla. Genom att ringa eller skriva till Länsförsäkringar kan försäkringen sägas upp. Det belopp som utbetalas är det lägsta av gjorda inbetalningar och försäkringskapitalet. Länsförsäkringar har rätt att ta ut en avgift för administration.

Särskilda bestämmelser om ångerrätt finns även i distans- och hemförsäljningslagen.

2.3 När börjar försäkringen att gälla?

Försäkringen börjar gälla den dag första inbetalningen görs till Länsförsäkringar.

2.4 Internettjänster

Försäkringstagaren måste vara ansluten till Länsförsäkringars internettjänster.

All information om försäkringen och till försäkringstagaren lämnas normalt genom elektronisk post eller via internettjänsterna. Försäkringsbesked och värdebesked utfärdas inte utan visas genom inloggning till internettjänsterna. Länsförsäkringar har rätt att bestämma att information kan lämnas på annat sätt.

Försäkringstagaren är skyldig att anmäla ändrad e-postadress.

3 Inbetalningar

3.1 Inbetalning

Betalning sker via automatisk dragnings från bankkonto eller genom engångsinbetalning. Länsförsäkringar har rätt att bestämma ett visst minsta belopp för inbetalning och period för inbetalning.

Autogiro

För försäkring tecknad med löpande inbetalning ska beloppet finnas tillgängligt på av kunden angivet konto den dag Länsförsäkringar via autogiro gör uttagsförsök från kontot.

3.2 Placering av inbetalning

Inbetalning placeras senast fyra bankdagar efter det att den kommit Länsförsäkringar tillhanda. Förskottsindelning placeras tidigast när medgivande om autogiro har inkommit till Länsförsäkringar.

3.3 Ofullständig betalningshandling

All inbetalning ska ske med angivande av försäkringsnummer. Om det saknas försäkringsnummer på betalningshandlingen, eller om numret är felaktigt eller oläsligt, eller om betalningen av andra orsaker inte kan hänföras till rätt försäkring och om felet inte beror på Länsförsäkringar, sker placering när betalningen identifierats. Länsförsäkringar ansvarar i sådant fall inte för eventuell värdeförändring under tiden fram till det att placering kan verkställas.

4 Förvaltningsformen

Försäkringen har ett försäkringskapital och ett försäkrat värde. Försäkringskapitalet motsvaras av värdet av det sammanlagda sparandet på försäkringen vid varje tidpunkt. Försäkrat värde är garanterat och gäller om försäkringen utbetalas vid den avtalade pensionsåldern. Försäkrat värde är alltid minst lika med dels gjorda inbetalningar, dels de belopp som det köps extra obligationsdelar för i enlighet med vad som står beskrivet i avsnitt 4.1. nedan.

De underliggande tillgångarna i Försäkrad Pension utgörs av obligationer och en fond.

4.1 Försäkrat värde

Fram till dess att utbetalning påbörjas fördelar Länsförsäkringar inbetalningar mellan obligationerna och fonden så att de säkerställer ett minimibelopp, försäkrat värde, vid den avtalade pensionsåldern. Om fondens värde i försäkringen överstiger en angiven nivå, kommer Länsförsäkringar att sälja en del av fonden och säkerställa beloppet genom att placera mer i obligationerna. Försäkrat värde ökar därmed med belopp motsvarande försäljningsvärdet av fondandelarna. Det försäkrade värdet kan aldrig påverkas negativt av avgiftsuttag eller av de skatter som enligt vid varje tidpunkt gällande lagstiftning ska tas ut.

Försäkrat värde gäller inte:

- vid den försäkrades dödsfall före avtalad pensionsålder
- om den avtalade pensionsåldern sänks
- om inbetalningarna till försäkringen upphör under de första fem åren från försäkringens tecknande.

4.2 Värde vid utbetalning

Försäkrat värde gäller om försäkringen utbetalas vid den avtalade pensionsåldern. Skillnaden mellan försäkringskapital och försäkrat värde utgör då återbäring. Återbäringen kan både öka och minska och kan därmed ha både ett positivt och ett negativt värde. Positiv återbäring utgör ett riskkapital under hela utbetalningstiden och tilldelas först vid varje faktisk utbetalning.

Om dödsfall inträffar efter det att ålderspensionen börjat utbetalas, fortsätter utbetalningarna av återbetalningsskyddet med samma beräkningsunderlag för försäkringskapital, försäkrat värde och återbäring som utbetalningarna till ålderspensionen. Utbetalningarna pågår under den tid som återstår av den avtalade utbetalningstiden för ålderspensionen.

Vid utbetalning vid den försäkrades dödsfall före avtalad pensionsålder, eller vid andra tillfällen när det försäkrade värdet inte gäller, garanteras det vid tidpunkten för utbetalningen aktuella försäkringskapitalet efter avdrag för administrativa avgifter och de skatter som enligt vid varje tidpunkt gällande lagstiftning ska tas ut. Skillnaden mellan försäkringskapitalets storlek och garantin utgör då återbäring. Den positiva återbäringen utgör ett riskkapital under hela utbetalningstiden och tilldelas först vid varje faktisk utbetalning.

4.3 Avgifter och skatter

Administrativa avgifter kan tas ut i form av en procentsats på inbetalningen (insättningsavgift), en procentsats på försäkringskapitalet (kapitalavgift) och en årlig fast avgift (årsavgift). Storleken på avgifterna kan förändras under försäkringstiden. I de administrativa avgifterna ingår Länsförsäkringars kostnader för egen och extern kapitalförvaltning av försäkringskapital med Försäkrad Pension förvaltning.

5 Flytträtt

5.1 Allmänt

Försäkringstagaren har möjlighet att överföra försäkringskapitalet till en annan pensionsförsäkring i ett annat försäkringsbolag eller till en annan pensionsförsäkring hos Länsförsäkringar, så kallad flytträtt. Försäkringskapitalet får flyttas tidigast efter ett års försäkringstid i Länsförsäkringar. För att Länsförsäkringar ska medge flytt till eller från Länsförsäkringar, krävs att såväl den försäkring som försäkringskapitalet flyttas från som den försäkring som försäkringskapitalet flyttas till, uppfyller inkomstskattelagens kvalitativa regler för pensionsförsäkring. Flytt genomförs endast om åtgärden bedöms stå i överensstämmelse med inkomstskattelagens bestämmelser. Länsförsäkringar har rätt att bestämma lägsta belopp för in- och utflytt.

För flytt av försäkringskapital krävs att en ny pensionsförsäkring finns tecknad hos den nya försäkringsgivaren. Försäkrad och försäkringstagare till pensionsförsäkring får inte ändras med anledning av flytt.

Länsförsäkringar har rätt att under försäkringstiden,

utan föregående meddelande till försäkringstagaren, ändra reglerna för flytt av försäkringskapitalet.

Vid flytt av försäkringskapital tas avgifter och kostnader samt eventuella skatter ut enligt en vid varje tidpunkt gällande prislista. Länsförsäkringar har rätt att ändra dessa avgifter samt sättet att ta ut dem, utan föregående meddelande till försäkringstagaren och den försäkrade.

5.2 Flytt till länsförsäkringar

Länsförsäkringars ansvar vid försäkringsfall för det inflyttade försäkringskapitalet inträder när det avgivande bolagets ansvar upphör under förutsättning att försäkringskapitalet inkommer till Länsförsäkringar inom en månad därefter.

5.3 Flytt från Länsförsäkringar

Försäkringskapitalet kan inte flyttas efter den försäkrades dödsfall. Flytt av försäkringskapitalet kan inte ske under de första fem åren av utbetalningstiden för ålderspensionen. Flytt sker senast inom tre månader efter det att fullständiga handlingar har inkommit. Med fullständiga handlingar avses skriftlig begäran om utflytt och bekräftelse på att nytt försäkringsavtal finns.

Försäkringsavtalet upphör när överföring av försäkringskapitalet sker till den nya försäkringsgivaren.

5.4 Försäkringens värde vid flytt

Försäkringens värde vid flytt motsvaras av försäkringskapitalet vid försäljningen med avdrag för avgifter och kostnader samt eventuella skatter som tas ut vid flytten.

Länsförsäkringar har rätt att ändra sättet att beräkna försäkringens värde under försäkringstiden utan föregående meddelande till försäkringstagaren och den försäkrade.

6 Pensionsförmåner

6.1 Ålderspension

Ålderspensionen utbetalas vid den försäkrades pensionsålder, men tidigast från 55 år. Utbetalningstiden väljs när pensionen ska börja utbetalas och kan vara 5 till 30 år. Om ingen utbetalningstid väljs utbetalas pensionen i 5 år.

6.2 Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd utbetalas om den försäkrade avlider. Vid den försäkrades dödsfall innan det att ålderspensionen har börjat utbetalas sker utbetalning av återbetalningsskyddet till förmånstagarna under 5 år.

Om dödsfall inträffar efter det att ålderspensionen har

börjat utbetalas sker utbetalning till förmånstagare under den tid som återstår sedan utbetalningstiden för ålderspensionen avräknats.

7 Ändring av försäkring

Vid ändring begärd av försäkringstagaren har Länsförsäkringar rätt att ta ut en särskild avgift för de administrativa kostnader som uppkommer med anledning av ändringen.

7.1 Ändring av pensionsålder med mera

Vid ändring av pensionsåldern är 55 år den lägsta åldern och 80 år den högsta. Kortaste utbetalningstid är 5 år. I övrigt kan försäkringen ändras enligt de regler som Länsförsäkringar vid varje tillfälle tillämpar.

Om ändring begärs av förmånstagare och utbetalning sker till flera förmånstagare krävs att alla är överens om ändringen.

7.2 Återköp

Återköp av pensionsförsäkring, det vill säga utbetalning av hela försäkringskapitalet, kan endast göras om särskilda undantag finns. Reglerna för detta finns i inkomstskattelagen.

7.3 Pantsättning, lån och överlåtelse

Försäkringen får inte pantsättas, belånas och inte heller ändras på sådant sätt att den inte längre uppfyller inkomstskattelagens föreskrifter för pensionsförsäkring. Med de undantag som anges i inkomstskattelagen får försäkringen inte heller överlåtas.

8 Utbetalning av försäkring

Storleken på det belopp som ska utbetalas beräknas utifrån det aktuella försäkringskapitalet, administrativa avgifter och skatt som enligt vid varje tidpunkt gällande lagstiftning ska tas ut på försäkringen. Storleken på det belopp som ska utbetalas beräknas vid utbetalningstidens början och sedan minst en gång per år. Det belopp som ska utbetalas kan då öka, minska eller ligga kvar på samma nivå men kan aldrig bli lägre än den garanti som följer av punkt 4.

Utbetalningsdag är senast den sista bankdagen i månaden. Länsförsäkringar har rätt att ändra utbetalningsdag.

Om det belopp som ska utbetalas vid utbetalningarnas början är lägre än två procent av gällande prisbasbelopp per månad, har Länsförsäkringar rätt att betala beloppet i efterskott kvartalsvis, halvårsvis eller årsvis. Om

försäkringens värde understiger 30 procent av gällande prisbasbelopp, har Länsförsäkringar rätt att säga upp försäkringen och betala ut ett engångsbelopp.

8.1 Utbetalningssätt

Länsförsäkringar har rätt att bestämma på vilket sätt utbetalning kan ske. Utbetalning görs normalt till konto i Länsförsäkringar Bank.

8.2 Åtgärder för utbetalning

Anmälan om dödsfall ska göras till Länsförsäkringar snarast möjligt. De handlingar och övriga upplysningar som är av betydelse för bedömning av försäkringsfallet och Länsförsäkringars ansvar, ska skickas in och bekostas av den som begär ersättningen. Den som gör anspråk på utbetalning ska, om han inte är försäkringstagare, styrka sin rätt.

8.3 Preskriptionsregler

Den som har anspråk på försäkringsersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot Länsförsäkringar inom tre år från det han fick kännedom om att anspråk kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att anspråk tidigast kunde göras gällande. Har anspråk framställts till Länsförsäkringar inom ovan angiven tid är fristen enligt ovan minst sex månader räknat från dagen då Länsförsäkringar förklarat sig tagit slutlig ställning till anspråket.

8.4 Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser

Utbetalning ska göras senast en månad efter det att Länsförsäkringar mottagit fullständiga handlingar.

Länsförsäkringar betalar dröjsmålsränta enligt räntelagen om utbetalning görs senare än en månad efter fullständiga handlingar inkommit eller efter avslutad utredning. Vid traditionell förvaltning gäller dessutom följande: Även om Länsförsäkringar inte är i dröjsmål betalas ränta på belopp som förfallit till betalning men kvarstår i Länsförsäkringars förvaltning. Ränta beräknas enligt en räntesats som svarar mot avkastningen på värdehandlingarna i vilka belopp kan placeras minskad med skäligena driftskostnader. Räntesatsen anmäls till Finansinspektionen. Om rätt till dröjsmålsränta föreligger enligt räntelagen och räntesatsen är högre än ovannämnda ska denna högre räntesats tillämpas för den tid dröjsmålsränta ska utgå. Dröjsmålsränta betalas inte ut om den är mindre än en halv procent av prisbasbeloppet det år när utbetalning sker.

9 Begränsningar i Länsförsäkringars ansvar

Länsförsäkringar är inte ansvarigt för skada som kan uppstå på grund av omständighet som ligger utanför Länsförsäkringars kontroll och som inte skäligen kunnat förutses. Sådan force majeure händelse är exempelvis myndighets åtgärd, krig, krigsliknande händelser, politiska oroligheter, terrorhandling, naturkatastrof och brand. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, lockout eller annan liknande omständighet gäller även om Länsförsäkringar självt vidtar eller är föremål för sådan konfliktåtgärd. Länsförsäkringar är inte heller ansvarigt för skada som förorsakas på grund av fel i telefonnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör Länsförsäkringar.

Länsförsäkringar ansvarar inte i något fall för indirekt skada, om inte skadan har orsakats av Länsförsäkringars grova vårdslöshet.

10 Behandling av personuppgifter

De personuppgifter som lämnas till något bolag inom länsförsäkringsgruppen behandlas i enlighet med personuppgiftslagens bestämmelser. Uppgifterna inhämtas normalt direkt från den registrerade själv eller från annat bolag inom länsförsäkringsgruppen men i vissa situationer kan uppgifter inhämtas från arbetsgivare eller annan. Telefonsamtal som sker med kund kan komma att spelas in för dokumentation av lämnade uppgifter.

Länsförsäkringar kommer att behandla vissa personuppgifter om kunden samt om till exempel försäkrade, medförsäkrade, inbetalare, förmånstagare eller panthavare, såsom namn- och adressuppgifter, personnummer och i vissa fall även uppgifter om yrke och medborgarskap, vissa ekonomiska förhållanden och hälsotillstånd. Uppgifterna kan komma att uppdateras genom externa register, till exempel SPAR.

Uppgifterna behandlas för att ge en helhetsbild av kundens engagemang inom länsförsäkringsgruppen samt för att Länsförsäkringar ska kunna teckna och fullgöra avtal och rättsliga skyldigheter samt framställa rättsliga anspråk, ge en god service, marknadsföring, statistik, marknads- och kundanalyser samt i övrigt kunna uppfylla de krav som ställs på verksamheten. Uppgifterna är avsedda att i första hand användas inom länsförsäkringsgruppen men kan komma att lämnas ut till andra företag, föreningar, organisationer som länsförsäkringsgruppen samarbetar med, exempelvis återförsäkringsgivare. Uppgifter kan också komma att lämnas ut till myndigheter i fall skyldighet föreligger enligt lag.

Personuppgiftsansvarig är Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ). Fysisk person har rätt att en gång om året kostnadsfritt få besked om vilka personuppgifter vi behandlar som rör personen. Ansökan om sådant besked ska vara skriftlig och undertecknad av personen själv. Den registrerade har även rätt att skriftligen anmäla att personuppgifterna inte får behandlas för direkt marknadsföring. Ansökan eller anmälan skickas till Länsförsäkringar Liv, att: personuppgiftsansvarig, 106 50 Stockholm. På begäran av den registrerade är Länsförsäkringar skyldigt att vidta rättelse ifråga om sådana personuppgifter som rör den registrerade och som inte har behandlats i enlighet med personuppgiftslagens bestämmelser.

11 Vart man kan vända sig om man är missnöjd

Den som är missnöjd med Länsförsäkringars beslut i frågor som rör försäkringen kan:

- Begära omprövning av beslutet. Har nya omständigheter framkommit kan vi vara beredda att ompröva vårt beslut. Begäran sänds till den handläggare som beslutat i ärendet.
- Vända sig till Allmänna reklamationsnämnden, Box 174, 101 23 Stockholm, tel 08-508 860 00. Allmänna reklamationsnämnden prövar inte ärenden som rör rent medicinska frågor, där särskild medicinsk kunskap krävs (till exempel bedömning av invaliditetsgraden). Sådana ärenden prövas istället av: Personförsäkringsnämnden, 104 50 Stockholm, tel 08-522 787 20.
- Väcka talan mot Länsförsäkringar vid allmän domstol.

Särskild klagomålsansvarig är anmäld till Finansinspektionen.

Upplysningar i försäkringsfrågor lämnas dessutom av: Konsumenternas Försäkringsbyrå, 104 51 Stockholm, tel 08-22 58 00.

Rättsskyddsförsäkring kan gälla även vid tvist med försäkringsbolaget.

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-19 01 00 | Länsförsäkringar Blekinge 0454-30 23 00 | Dalarnas Försäkringsbolag 023-930 00 | Länsförsäkringar Gotland 0498-28 18 50 | Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | Länsförsäkringar Gäinge 0451-489 00 | Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 031-63 80 00 | Länsförsäkringar Halland 035-15 10 00 | Länsförsäkringar Jämtland 063-19 33 00 | Länsförsäkringar Jönköping 036-19 90 00 | Länsförsäkringar Kalmar län 020-66 11 00 | Länsförsäkringar Kristianstad 044-19 62 00 | Länsförsäkring Kronoberg 0470-72 00 00 | Länsförsäkringar Norrbotten 0920-24 25 00 | Länsförsäkringar Skaraborg 0500-77 70 00 | Länsförsäkringar Skåne 042-633 80 00 | Länsförsäkringar Stockholm 08-562 830 00 | Länsförsäkringar Södermanland 0155-48 40 00 | Länsförsäkringar Uppsala 018-68 55 00 | Länsförsäkringar Värmland 054-775 15 00 | Länsförsäkringar Västerbotten 090-10 90 00 | Länsförsäkringar Västernorrland 0611-253 00 | Länsförsäkringar Älvsborg 0521-27 30 00 | Östgöta Brandstodsbolag 013-29 00 00